

Antwerpen, maart 2014

Brief voor de vasten: 'vrijheid en solidariteit'

Goede vrienden,

In de Kamer heeft een meerderheid van volksvertegenwoordigers zijn goedkeuring gegeven aan de uitbreiding van de euthanasiewet voor minderjarigen. De meerderheid was duidelijk tevreden: dat onderdeel ontbrak volgens hen nog aan de bestaande euthanasiewet, minstens op ideologisch of principieel vlak. Een minderheid van volksvertegenwoordigers stemde tegen. Die minderheid was duidelijk ontevreden: waarom een wet goedkeuren die volgens vele experts nutteloos is en ernstige juridische gebreken vertoont? Waarom werken met vlotte wisselmeerderheden in zulke delicate maatschappelijke en ethische kwesties als leven en dood?

Na de stemming in de Kamer hebben ook de bisschoppen in een persbericht hun diepe ontgoocheling laten blijken: „De bisschoppen zijn het eens met al wie zich in het euthanasiedebat op basis van ervaring en expertise ondubbelzinnig heeft uitgesproken tegen deze wet. Zij staan voluit achter de rechten van het kind waarvan het recht op liefde en respect het meest fundamentele is. Maar het recht van een kind om te verzoeken om zijn eigen dood, is voor hen een stap te ver. Het is het overtreden van het verbod te doden, dat de basis van onze humane samenleving vormt.”

Op Aswoensdag begint de christelijke gemeenschap aan de jaarlijkse veertigdagentijd: veertig dagen van voorbereiding op Goede Vrijdag en op Pasen. In deze weken staan twee woorden voorop: vrijheid en solidariteit. Waar komt onze vrijheid vandaan en waaruit bestaat ze? Waar komt onze solidariteit vandaan en waaruit bestaat ze? In een christelijk mens- en wereldbeeld horen vrijheid en solidariteit ondeelbaar bij elkaar. Ze zijn als tweelingen die met elkaar optrekken en elkaar versterken. Als je wil zien hoe dat werkt, kijk dan bijvoorbeeld naar pater Damiaan. Hij voelde zich vrij genoeg om zijn familie, land en volk te verlaten voor een ongekende zending. Tegelijk voelde hij zich solidair genoeg met de melaatsen om hun kolonie nooit meer te verlaten. De veertigdagentijd zit er niet naast. Hij doet ons nadenken over een zwakke plek: welke band maken wij nog tussen vrijheid en solidariteit?

Wie nadenkt over vrijheid en solidariteit komt via de veertigdagentijd uiteindelijk in de Goede Week terecht. Wat was Goede Vrijdag anders dan het opperste samengaan van die twee: vrijheid en solidariteit. Waarom kwam Jezus op een kruis terecht? Enerzijds omdat Hij vrij wilde zijn: vrij om van de waarheid te getuigen, vrij om te zeggen en te doen wat de Geest Gods Hem ingaf, vrij om zijn leven te geven voor zijn vrienden. Anderzijds omdat Hij solidair wilde blijven: solidair met kansarme en gebroken mensen, solidair met de martelaren van alle tijden, solidair met een zwakke en zondige mensheid. Het maakte zijn leven niet tot een succesverhaal. Hij verloor zijn proces. Hij werd langs de achterdeur van de samenleving weggebracht.

Toch geloven wij dat Jezus langs die achterdeur voor ons en alle mensen een nieuwe voordeur heeft geopend. Dat zullen we op Pasen vieren. Dan komt Jezus ons opnieuw tegemoet, met een barmhartigheid die zelfs de dood op het kruis Hem niet kon ontnemen.

+ *Johann Bonny*

Bisschop van Antwerpen